

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121200708
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4121200708.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti K.: R. L., nar. XX. XX. XXXX a F. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: V. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. - N., W. U. XXXX/X, toho času bytom Y., L. XXX, zast. JUDr. Ing. Branislavom Pechom, PhD., advokátom so sídlom Nitra, Piaristická X a B. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. - N., W. U. XXXX/X, zast. JUDr. Dianou Bereseckou, advokátkou so sídlom Nitra, Farská 33, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku s maloletými deťmi, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 17. 02. 2021, č. k. 24P/9/2021-46, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že dočasne upravuje styk otca s maloletými deťmi K.: R. L., nar. XX. XX. XXXX a F. W., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletou R. L. v párnom týždni v kalendárnom roku od piatka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a v nepárnom týždni v kalendárnom roku od utorka 15:00 hod. do štvrtka do 18:00 hod. a s maloletou F. W. v párnom týždni v kalendárnom roku v piatok od 15:00 hod. do 18:00 hod., v sobotu a v nedeľu od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v nepárnom týždni v kalendárnom roku v utorok, v stredu, vo štvrtok od 15:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že otec si maloleté deti v mieste ich bydliska v stanovenú hodinu prevezme a matke po ukončení styku maloleté deti včas a riadne odovzdá. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť ich odovzdanie.

Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci úpravy, výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v časti úpravy styku.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletou R. L. v párnom týždni v kalendárnom roku od piatka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a v nepárnom týždni v kalendárnom roku od stredy od 15:00 hod. do piatka do 18:00 hod. a s maloletou F. W. v párnom týždni v kalendárnom roku v piatok od 15:00 hod. do 18:00 hod., v sobotu a v nedeľu od 10:00 hod. do 18:00 hod. a v nepárnom týždni v kalendárnom roku v stredu, vo štvrtok a v piatok od 15:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že otec si maloleté deti v mieste ich bydliska v stanovenú hodinu prevezme a matke po ukončení styku maloleté deti včas a riadne odovzdá. Matke uložil povinnosť, aby maloleté deti na styk s otcom včas a riadne pripravila a zabezpečila ich odovzdanie a zároveň určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v časti úpravy styku. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že otec maloletých detí podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd upravil jeho styk s maloletými deťmi za čas do rozvodu. Maloleté deti sú toho času na základe neodkladného opatrenia sp. zn. 11P/135/2020 zo dňa 01. 07. 2020 dočasne zverené do osobnej starostlivosti matke a otcovi je určené výživné vo výške 100 eur na maloletú R. L. a 70 eur na maloletú F. W.. Toto rozhodnutie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 31. 08. 2020, sp. zn.

6CoP/25/2020-105. Po právnej strane svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 2 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a § 325 ods. 2 CSP, ako aj ust. § 328 ods. 1 a 2 veta druhá CSP. Súd vyhovel návrhu otca na dočasnú úpravu styku s maloletými deťmi, nakoľko kvôli nekonštruktívnej komunikácii medzi rodičmi prichádzalo často ku konfliktným situáciám, ktorých svedkom boli aj maloleté deti. Vzťahy medzi rodičmi sú veľmi komplikované a aby sa aspoň sčasti zabránilo traumatizovaniu maloletých detí pri ich kontaktoch s otcom a to tým, že sa nedodržiavali dohody medzi rodičmi, prípadne sa rodičia nedokázali dohodnúť, je potrebné aktuálne neodkladným opatrením upraviť styk otca s oboma maloletými deťmi. Čo sa týka úpravy styku otca s maloletou R. L., tak v tejto časti vyhovel v plnom rozsahu návrhu otca, s ktorým sa stotožnila aj matka maloletých detí. V časti úpravy styku otca s maloletou F. W., kde sa návrhy rodičov rozchádzali, keď otec žiadal upraviť styk tak, aby maloleté dieťa mohlo u neho aj prespať, s čím matka nesúhlasila, súd rešpektujúc nízky vek maloletej a tým zákonite je silnejšie naviazanie na matku, ktorá je s maloletou na rodičovskej dovolenke a o maloletú sa celodenne stará, upravil styk otca s maloletou bez prespania, avšak v dostatočnom rozsahu. Takto budú môcť byť udržiavané a upevňované vzájomné citové väzby otca s maloletými deťmi. S ohľadom na nízky vek oboch maloletých detí, to bude možné len pokiaľ budú mať s otcom pravidelný kontakt, ktorý sa rodičom dosiahnuť nedarí.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním matka a domáhala sa jeho zmeny tak, že bude upravený styk otca s maloletými deťmi tak, že sa bude môcť s maloletou R. L. stretávať v párnom týždni v kalendárnom roku od piatka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a v nepárnom týždni v kalendárnom roku od utorka od 15:00 hod. do štvrtka do 18:00 hod. a s maloletou F. W. v párnom týždni v kalendárnom roku v piatok, v sobotu a v nedeľu od 15:00 od. do 18:00 hod. a v nepárnom týždni v kalendárnom roku v utorok, v stredu a vo štvrtok od 15:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že otec si maloleté deti v mieste ich bydliska v stanovenú hodinu prevezme a matke po ukončení styku maloleté deti včas a riadne odovzdá. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že síce časový rozsah zodpovedá jej návrhu ako navrhovala upraviť styk otca s maloletými, avšak navrhovala, aby styk s maloletou R. L. sa realizoval v nepárnom týždni v iné dni od utorka od 15:00 hod. do štvrtka do 18:00 hod. a preto nie je úplne pravdou, že sa stotožnila s návrhom otca. Vo vzťahu s maloletou F. W. poukázala na jej nízky vek, pričom nie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bola odlúčená od matky v tak dlhom časovom úseku dva dni po sebe v nepárnom týždni v sobotu a v nedeľu od 10:00 hod. do 18:00 hod., ako rozhodol súd. Taktiež kolízny opatrovník navrhoval užšiu úpravu styku otca s maloletou F. W. v párnom týždni iba v nedeľu od 09:00 hod. do 18:00 hod. a v nepárnom týždni iba vo štvrtok od 15:00 hod. do 18:00 hod. Je zrejmé, že súčasný návrh otca je výsledkom pretrvávajúceho a neutíchajúceho konfliktu medzi ním a matkou, pričom jeho motivácia a návrh nesledujú najlepší záujem maloletých detí. Napokon schopnosť otca zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú F. W. narúša aj jeho časté zabezpečovanie náhradnej starostlivosť pre maloleté deti prostredníctvom opatrovateľky. V závere uviedla, že chce mať možnosť tráviť s deťmi aspoň jeden predĺžený víkend od piatku do nedele za dva týždne, čo neodkladným opatrením upravený styk neumožňuje, keďže styk je upravený každý piatok do 18:00 hod.

3. K vyjadreniu matku sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že situácia v rodine nie je zastabilizovaná, komunikácia medzi rodičmi je naďalej nekonštruktívna, konanie vo veci rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k maloletým deťom nie je ukončené, bola rodina opakovane zaradená do spolupráce s akreditovaným subjektom J. OZ na zabezpečenie vykonávania odborných metód práce na prispôbenie sa novej situácii v prirodzenom rodinnom prostredí. Rozhodnutie súdu prvej inštancie navrhli potvrdiť ako vecne správne s poukazom na skutočnosť, že od vydania predmetného neodkladného opatrenia sa styk otca s maloletými deťmi realizoval v tomto rozsahu a neboli rodičmi uvádzané žiadne závažné nedostatky v starostlivosťi. Je potrebné, aby pozitívne citové väzby medzi otcom a maloletými deťmi boli nielen zachované, ale sa aj naďalej upevňovali.

4. K odvolaniu matky sa vyjadril otec, ktorý navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil v časti úpravy styku s maloletou F. W. tak, že bude oprávnený stretávať sa s ňou v každom párnom týždni v kalendárnom roku od piatka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a v každom nepárnom týždni v kalendárnom roku od utorka od 15:00 hod. do stredy do 18:00 hod. Vo svojom vyjadrení uviedol, že pokiaľ ide o styk s maloletou R. L., tak súhlasí s tým, aby bolo rozhodnutie zmenené tak, že bude oprávnený sa s maloletou stretávať každý páry týždeň od piatku od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a každý nepárny týždeň roka od stredy od 15:00 hod. do piatka do 08:00 hod., kedy dieťa odovzdá v materskej škole. Pokiaľ ide o styk s maloletou F. W. uviedol, že nesúhlasí so skutočnosťami, ktoré matka

uviedla vo svojom odvolaní v tom, že nie je pravdou, že by často zabezpečoval náhradnú starostlivosť pre maloleté deti prostredníctvom opatrovateľky. Služby opatrovateľky využil iba raz, keď musel navštíviť matku detí v nemocnici po tom, čo sa pokúsila spáchať samovraždu. Okrem toho v plnom rozsahu zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti osobne. Dokazovaním tiež bolo preukázané, že obe maloleté deti majú k nemu výnimočne dobrý vzťah. Od podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia došlo na strane maloletej F. W. k podstatnej zmene pomerov v tom, že táto u neho aj dňa 28. 02. 2021 prespala, pričom bola šťastná a spokojná.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie v intenciách § 65 až § 67 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že odvolanie matky je sčasti dôvodné.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je zřejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže učiniť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Neodkladné opatrenie umožňuje pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlenný zásah súdu. Je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný, neodkladný a predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočností, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolností, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu. Ak by sa v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia malo trvať na požiadavke riadneho vykonania hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „neodkladné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi, že nariadením neodkladného opatrenia nezíska ani jeden z účastníkov silnejšie postavenie a tiež nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne predbežne a neodkladne upravuje určitý okruh vzťahov. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytuje oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné.

12. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom splnenie tejto povinnosti predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, taktiež však dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z hľadiska ust. § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP. Navyiac neodkladné opatrenie možno nariadiť len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 325 ods. 1 CSP, § 360 a nasl. CMP alebo v súlade s iným zákonom, napr. Zákonom o rodine. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti o mal. detí, ktorých účelom je v prvom rade ochrana maloletých súd na základe vlastných zistení uváži, či sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 28 ods. 1 písm. a/ zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len Zákon o rodine), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj mal. dieťaťa.

14. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia ako schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi.

15. V preskúmvanej veci podal otec návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom za čas do rozvodu a zároveň aj žiadal nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by bol upravený jeho styk s maloletými deťmi. Žiadal, aby bol styk upravený tak, že si obidve maloleté deti prevezme každý párný týždeň v piatok od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy od 15:00 hod. do piatka do 18:00 hod.

16. Z hľadiska skutkového niet sporu o tom, že maloleté deti pochádzajú z manželského zväzku, pričom rodičia sú v súčasnosti v rozvodovom konaní, avšak toto konanie doposiaľ nie je skončené a rodičia v spoločnej domácnosti nežijú.

17. V danej veci súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o navrhovanom neodkladnom opatrení sa riadil zhora uvedenými zásadami a princípmi, pričom v tomto smere aj v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci, avšak podľa názoru odvolacieho súdu bolo potrebné uznesenie súdu prvej inštancie v časti podľa § 388 CSP zmeniť.

18. Z vyjadrenia matky ako aj jej odvolania je zrejmé, že táto súhlasila s tým, aby bol upravený styk otca s maloletou R. L. v každom párnom týždni kalendárneho roku od piatku od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. v podstate tak, ako rozhodol aj súd prvej inštancie, avšak v nepárnom týždni v kalendárnom roku žiadala, aby tento styk bol upravený od utorka 15:00 hod. do štvrtka do 18:00 hod. dôvodiac tým, že chce, aby mala s maloletými deťmi ucelený predĺžený víkend. Odvolaciemu súdu sa zdala táto jej požiadavka logická, pretože ak by bol styk upravený až do piatka do 18:00 hod., tak matka by s maloletými deťmi v podstate mohla byť každý druhý týždeň len počas soboty a nedele. Preto odvolací súd upravil styk otca s maloletou R. L. počas nepárneho týždňa tak, že ju môže mať u seba v čase od utorka od 15:00 hod. do štvrtka do 18:00 hod. Čo sa týka maloletej F. W., tak matka považovala počas nepárneho týždňa opätovne za vhodné upraviť tento styk v utorok, v stredu a vo štvrtok od 15:00 hod. do 18:00 hod. s tým, aby jej zostal voľný piatok a počas párneho týždňa v sobotu a v nedeľu upraviť styk od 15:00 hod. do 18:00 hod. I k tomuto jej odvolaciemu návrhu sa odvolací súd priklonil vzhľadom na veľmi útlý vek maloletého dieťaťa s poukazom na jej denný režim tak, že počas párneho týždňa upravil styk otca s maloletou tak, ako je uvedené v enunciate rozhodnutia, že sa s ňou môže stretávať v piatok, v sobotu a v nedeľu od 15:00 hod. do 18:00 hod. Takto nariadeným neodkladným opatrením budú garantované rodičovské práva otca stretávať sa s maloletými deťmi a vzhľadom na časový rozsah úpravy styku je zaručená možnosť otca naďalej rozvíjať a upevňovať vzájomné citové väzby s maloletými deťmi. Podľa názoru súdu je upravený styk otca s maloletými deťmi v tak širokom rozsahu, ktorý už presahuje účel

neodkladného opatrenia, keďže neodkladným opatrením sa len dočasne upravujú pomery medzi rodičmi a maloletými deťmi, avšak vzhľadom na zhodné vyjadrenie matky, ktorá s takto upraveným stykom v podstate vo viacerých bodoch súhlasila, sa priklonil odvolací súd k jej návrhu z dôvodu, že doposiaľ bolo preukázané, že vzťahy medzi otcom a maloletými deťmi sú veľmi dobré. Zo strany matky v tomto smere neboli vznesené žiadne námietky a preto v záujme zachovania a ďalšieho rozvíjania citovej väzby medzi otcom a maloletými deťmi bude vhodné, aby styk bol upravený aj v širšom rozsahu a to i s poukazom na útlý vek maloletých detí, kedy je nevyhnutné, aby sa citová väzba otca s maloletými deťmi neoslabil, ale aj naďalej rozvíjala. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a zároveň určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatnosti rozhodnutia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v časti úpravy styku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).